

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	4
วัตถุประสงค์	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. นโยบายในการพัฒนาเด็ก	7
2. กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก	14
3. การจัดบริการศูนย์เด็กเล็ก	29
4. การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพ	52
5. การพัฒนาบุคลากร	96
6. การประเมินการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก	98
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	100
8. กรอบแนวคิดการวิจัย	107

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	108
1. ระเบียบวิธีวิจัย	108
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	108
3. ขั้นตอนการดำเนินงาน	110
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	112
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	116
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	120
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
1. ข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	123
2. รูปแบบการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของศูนย์เด็กเล็ก ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	126
3. ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการมีส่วนร่วม ศูนย์เด็กเล็ก ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	139
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	160
สรุป	160
อภิปรายผล	165
ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม	173
ภาคผนวก	180
ก ประเด็นสนทนากลุ่มเป้าหมาย	181
ข ประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก	185
ค แบบทดสอบผู้ดูแลเด็กก่อน/หลังการดำเนินโครงการ	192
ง แบบทดสอบความคิดเห็นของผู้ปกครองหลังการดำเนินโครงการ	196

	หน้า
จ แบบสอบถามเพื่อประเมินการดำเนินงานของนักวิจัย	198
ฉ แบบสอบถามเพื่อประเมินผู้บริหารศูนย์เด็กเล็ก	202
ช แบบสอบถามเพื่อประเมินผู้ดูแลเด็กก่อน/หลังการดำเนิน โครงการ	204
ซ แบบสอบถามเพื่อประเมินผู้ปกครอง/ชุมชน	206
ฅ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วม	208
ญ ประวัติผู้วิจัย	211

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์	44
2.2 ตัวอย่างการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้	45
2.3 ตัวอย่างโครงการสอนรายปี	45
2.4 ตัวอย่างโครงการและกิจกรรมด้านวิชาการ	49
2.5 รูปแบบของห้องเรียนตามทฤษฎีพื้นฐาน 3 ทฤษฎี	62
2.6 แนวทางจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก 1 – 3 ขวบ	73
2.7 ประสบการณ์ กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์เสนอแนะสำหรับเด็ก 1 – 2 ขวบ	78
2.8 ประสบการณ์ กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์เสนอแนะสำหรับเด็ก 2-3 ขวบ	80
3.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	109
3.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงาน	117
3.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการมีส่วนร่วม	118
3.4 การดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วม	119
4.1 การวิเคราะห์กิจกรรม/โครงการตามเป้าหมายในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วม	128
4.2 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 6 กลุ่ม ในการพัฒนาและตัวชี้วัดความสำเร็จ	132
4.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อผลการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กแบบมีส่วนร่วม (N=29)	138
4.4 ผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	139
4.5 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการพัฒนา ประเมินโดยผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองและผู้บริหารประเมินตนเอง ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (N = 39 คน)	140
4.6 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็ก ประเมินโดยผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กประเมินตนเอง ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (N = 39 คน)	142

ตารางที่	หน้า
4.7 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประเมินโดยผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองประเมินตนเอง ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (N = 39)	144
4.8 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของตัวแทนชุมชนและเครือข่าย ประเมินโดยผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองประเมินตนเอง ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (N = 39)	145
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของนักวิจัย ประเมินโดยผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและนักวิจัยในการดำเนินโครงการ (N = 15 คน)	147
4.10 คะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ (N = 5)	148
4.11 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง	149
4.12 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กของนักวิจัย ชุมชนและเครือข่าย	150

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของ โคอเฮนและอัทซอพ	21
2.2 โครงสร้างของระบบ	27
2.3 การจัดระบบบริหารองค์การ	28
2.4 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	35
2.5 ศูนย์เด็กเล็กรูปแบบที่ 1 บริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	36
2.6 ศูนย์เด็กเล็กรูปแบบที่ 2 บริหารจัดการโดยผู้แทนชุมชน	36
2.7 แนวทางการวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา SWOT	38
2.8 ตัวอย่างการวิเคราะห์ SWOT ด้านคุณภาพของผู้ดูแลเด็ก	39
2.9 วงจรการพัฒนางานแบบ PDCA	43
3.1 รูปแบบการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กในอุดมคติด้านการมีส่วนร่วม “มณีรัตนโมเดล”	111
4.1 นักวิจัยประชุมกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	126
4.2 ผลการวิเคราะห์จุดแข็งของศูนย์เด็กเล็ก	127
4.3 ผลการวิเคราะห์จุดอ่อนของศูนย์เด็กเล็ก	127
4.4 เป้าหมายในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กตำบลคอนแก้ว	128
4.5 รูปแบบการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กแบบมีส่วนร่วม “มณีรัตนโมเดล” ระหว่างการปฏิบัติงานวิจัย	136
4.6 รูปแบบการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กแบบมีส่วนร่วม “มณีรัตนโมเดล” หลังการปฏิบัติงานวิจัย	137
4.7 พิธีเปิดใช้งานเสาธงของศูนย์เด็กเล็ก	151
4.8 การเคารพชวชาติร่วมกันระหว่างเด็กและผู้บริหารในพิธีเปิดเสาธง	151
4.9 ผู้บริหารรับรางวัลพระปกเกล้า	151
4.10 ผู้บริหารรับรางวัลบริหารจัดการที่ดี	151
4.11 บุคลากรทุกคนร่วมกันปฏิบัติงานวิจัยหลังเลิกเรียน	153
4.12 บุคลากรประชุมวางแผนร่วมกันอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์	153
4.13 จำนวนเด็กในศูนย์เด็กเล็กมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นหลังการพัฒนา	153

ภาพที่	หน้า
4.14 การรับโอนการจัดการศึกษาเข้ามาอยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว	155
4.15 นักศึกษาพัฒนาลานอเนกประสงค์หน้าอาคาร	157
4.16 นักศึกษาพัฒนาสนามเด็กเล่นหน้าอาคาร	157
4.17 Website ของโครงการวิจัยพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในอุดมคติ	157
4.18 มิติของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมสู่การเป็นศูนย์เด็กเล็กในอุดมคติ	158